

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΗΜΗΝΟΣ.

ΚΡΙΑΔΟ Υ ΔΟΜΙΚΕΘ

Ὁ Ἰωάννης Δομικέθ καθ' εἶναι ὁ μέγας φιλόανθρωπος τῆς Ἰσπανίας, ἡ ψυχὴ τῆς μεγάλης ἐταιρίας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐν Μαδρίτη, ἥτις θαυμάζεται ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τοῦ 1898, ἐν Κούβα καὶ Φιλιππίναις, παρασχεθείσας ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ ἐν

καιρῷ εἰρήνης παρέχει παντὸς εἶδους περιθάλψεις εἰς τὰ πάσχοντα μέλη τῆς κοινωνίας, ἰδρύει θεραπευτήρια, σταθμοὺς βοηθειῶν σταθμοὺς ναυαγοσωστικούς, σχολεῖα νοσοκόμων, παρασκευάζει ἀγγήματα ἔτοιμα νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸ πρῶτον ἀκουσμα πλημμύρας ἢ ἄλλης μεγάλης καταστροφῆς, ὅπου ἡ τῶν ἀρχῶν ἀντίληψις δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ. Χάρις εἰς τὸν Δομικέθ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῆς Ἰσπανίας κατέστη τὸ ἐξοχώτερον τῶν τοιούτων ἰδρυμάτων ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ Γ. Γραμματεὺς διορίζεται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἶναι περιττὸν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν εἶναι ὁ Δομικέθ. Ἄν καὶ νέος ἀνὴρ ἔχει ἥδη ὄνομα ἐν τῇ ἰσπανικῇ φιλολογίᾳ. Διδάκτωρ τὰ νομικά, καθηγητὴς κατόπιν τῆς ιστορίας ἐδημοσίευσεν ἀξιολόγους ιστορικὰς μελέτας, καὶ, — ἐκεῖνο ὅπερ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς περισσότερο, — «ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας», ἣν μετὰ πάθους ἠγάπησεν ὁ λάτρης οὗτος τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ἔχων λίαν συμπαθῶς πολλὰκις ὑπέμνησε τὰ παρ' ἡμῶν ἔργα τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἰδίως τὸ ἔργον τῆς Βασιλείσσης ἡμῶν εἰς τὰ πολλὰ περὶ εὐποίας βιβλία αὐτοῦ. Εἶναι μέλος πολλῶν Ἀκαδημιῶν καὶ φέρει τὸν μεγαλόσταυρον τῆς στρατιωτικῆς ἀξίας.

ΝΗΣΤΕΙΑ

Ἡ ἀγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστὴ κυριαρεῖ. Οἱ ἄστακοί, ἡ ἐλπίς, οἱ ταραμάδες, τὰ φασόλια καὶ τὰ κρομμύδια εἰς τὴν ἡμερησίαν καὶ ἑσπερινὴν διάταξιν. Ἡ ἀπελπιστικὴ αὐτὴ κατάστασις ἡ δολοφόνος τῶν στομάχων καὶ ἡ ἐκνευρωτικὴ τῶν ἐγκεφάλων λέγεται ἀγία, ὅπως ἐλέγοντο ἀγιοὶ οἱ ἄσκηται καὶ νηστευταί. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον ἐμεσολάβησαν αἰῶνες. Ἦλλαξαν πολλὰ πράγματα καὶ αἱ ἀνθρώπιναι ἰδιουγκρασίαι, καὶ τὸ κλίμα, καὶ ὁ τρόπος τοῦ βίου καὶ αἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων.

Τὸ κράτος τῆς νηστείας κλονίζεται, ἐκλονίσθη, πίπτει. Ἡ ὑγιεινὴ διατάσσει ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πρέπει νὰ νηστεύωμεν, ἀλλ' ἡ ἐκκλησία μὲ τὰς αὐστηρὰς καὶ ἀπρηχαιώμενας περὶ νηστείας διατάξεις τῆς, ἠνάγκασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ εἶνε τόσον πειθαρχικοὶ εἰς τὰ κελεύσματά τῆς. Εὐτυχῶς κάποιον ῥῶς ἀνατέλλει ἀπὸ τὴν Ἐπτάλοφον, ἀπὸ τὸν δεκά-

σμιον θρόνον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ προέτεινε σοφώτατα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὅπως κατὰ τὴν νηστείαν ἐπιτρέπεται ἡ γαλακτοτροφία καὶ ἡ αὐγοφαγία. Τί δὲ ἀθώοτερα καὶ ἀγνότερα τοῦ γάλακτος, τοῦ τυροῦ, τοῦ αὐγοῦ, τοῦ βουτύρου; Μερικοὶ ρασσοφόροι στεργῶς ἐχόμενοι ἀπρηχαιωμένων κανόνων οἱ ὅποιοι ἔχουν πλέον ἰσχὺν προλήψεων ἀντέτειναν, ἰσχυρίζομενοι ὅτι ἀπαιτεῖται νέα Οἰκουμενικὴ σύνοδος. Ἀλλ' αὐταὶ εἶνε προφάσεις ἐν... νηστείαις. Διότι πρόκειται περὶ ἀπλῆς ἡμιεπισήμου πράξεως ἥτις θὰ ἔχῃ τὸ σωτήριο ἀποτελέσμα ν' ἀποτρέπῃ τὴν κρεωφαγίαν, ἀφοῦ ἡ τήρησις τῆς αὐστηρᾶς νηστείας εἶνε ἀδύνατος, καὶ ἀφοῦ ἡ γαλακτοτροφία ἐξομοιοῦται σήμερον πρὸς τὴν κρεωφαγίαν. Τὸ ζήτημα τῆς νηστείας δὲν εἶνε δογματικόν, εἶνε μία ὅψις πρακτικοῦ βίου. Αἱ περιστάσεις, αἱ ἐποχῆς, αἱ ἀνάγκαι τοῦ κοινωνικοῦ βίου, τὰ ἥθη ἐπέφεραν μοιραίως τοιαύτην ἐπίδρασιν, ὥστε κανόνες, οἵτινες ἄλλοτε ἐθεωροῦντο ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, σήμερον ἔχουν περιπέδῃ εἰς πλήρη ἀχρηστίαν. Εἰς τὴν δύναμιν τῶν ἀλλοιώσεων, εἰς τὴν ροὴν τῶν χρόνων τίποτε δὲν δύναται ν' ἀντισταθῇ. Μεταβολαὶ τοιούται ἐσημειώθησαν ἄλλως τε εἰς πολὺ μείζονος σημασίας ζητήματα ἀφορῶντα αὐτὴν τὴν θείαν λατρείαν, τὰς ἐκκλ. τελετὰς κλπ. Ἡ τυρινὴ ἐβδόμας 2. χ. ἄλλοτε ἦτο... νηστήσιμος, βαθμοὶ τινὲς συγγενείας πρὸς γάμον ἄλλοτε ἀπαγορευόμενοι, σήμερον διωπτηρῶς ἐπιτρέπονται. Ὁ ἀναβαπτισμός, ἡ μετάθεσις τῶν ἀρχιερέων, ἥτις ἀπαγορεύεται, οἱ πολιτευόμενοι ἀρχιερεῖς (ἐν Κύπρῳ καὶ Σάμῳ) εἶνε παραδείγματα εὐγλωττα μεταβολῶν ἀνευ Οἱκ. Συνόδου. Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον ἡ νηστεία καὶ εἰς τοὺς τύπους τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας πρέπει νὰ ἐπενεχθῶσι βελτιώσεις ὑπαγορευόμεναι ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ βίου· πλεῖστοι ἄσκοποι ἢ ἐπιβλαβεῖς δέον νὰ καταργηθοῦν. Ἡ ἐκκλ. μουσικὴ—ὁ μνητροπολίτης Ἀθηνῶν ἔδειξε πάλιν ἐν ἀδικοιολόγητον πείσμα κατὰ τῆς τετραφώνου διὰ τῆς ἐγκυκλίου του—εἶνε οὐχὶ τύπος, ἀλλ' αἰσθησις. Ὁ πιστὸς πρέπει νὰ «νοῇ» καὶ νὰ «αἰσθάνεται» τοὺς ψαλμοὺς, ὅπως δὲ ψάλλονται οὗτοι ἐργίνως καὶ ἀτελευτήτως ὑπὸ τῶν Βυζαντινοφίλων ψαλτῶν τρέπουν εἰς φυγὴν. Ἡ μουσικὴ εἶνε τέχνη, συγκρατεῖ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀκροατοῦ, αἶρει ὑψηλὰ τὴν ψυχὴν, καθιδύνει, παρασύρει· τοιαύτη δὲ εἶνε μόνον ἡ ἁρμονικωτάτη τετράφωνος. Ἡ ζωγραφικὴ τῶν ῥαδῶν πρέπει νὰ εἶνε ἀληθὴς καλλιτεχνία, ἵνα ἡ δρασὶς θαυμάζει καὶ οὐχὶ βάνανδος ἀγιογραφία. Ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ εἰκὼν εἶνε εἶδος εἰδωλολατρείας, μόνον ἡ ὑψηλὴ τέχνη δύναται νὰ τὴν ἐξιδανικέσῃ· οὐδὲ πρέπει ν' ἀποκλειεταὶ ἡ γλυπτικὴ, διότι διατὶ τάχα τὸ βαμμένον ξύλον νὰ γίνεταί ἀντικείμενον λατρείας καὶ ὄχι τὸ λευκὸν μάρμαρον; Ἡ ἀγιογραφία πρέπει νὰ ἀποβάλῃ μερικοὺς χυδαίους καὶ τρατώδεις Βυζαντινοὺς κανόνας καὶ νὰ ἀποβῇ καλλιτεχνικώτερα, νεωτεριστικώτερα. Αἱ ἀκολουθίαι πρέπει νὰ συντομευθοῦν, καὶ οἱ ναοὶ εὐρυνόμενοι νὰ περιλάβωσι στασίδια πολυά-

ριθμα εἰς μακρὰς σειράς, αἱ κυρίαὶ νὰ ἔχουν ὅλως ἀνεξάρτητον θέσιν καὶ εἰσόδον ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, ἢ ἁγία μετάληψις ἢ διδομένη σήμερον εἰς νῆπια, νὰ διδεται ἀπὸ μεγαλειτέρας ἡλικίας, ὅσοι δὲν συνέβαινε αὐτό, δὲν θὰ ἤκούετο τὸ κλασικὸν ἐκεῖνο τοῦ πατὴρ τοῦ μεταλαμβάνοντος δυστροποῦν καὶ κλαυθυρίζον μωρόν: «Ἄνοιξε τὸ στόμα σου νᾶμπη ὁ Διόδοτος μέσα σου». Ἀλλὰ πότε θὰ εὐρεθῇ ὁ σθεναρὸς καὶ εὐρύνους ἐκεῖνος ἀρχηγὸς τῆς ἐκκλησίας, ὅστις θὰ συντρίψῃ τὰς προλήψεις καὶ θὰ ἀναλάβῃ νὰ βελτιώσῃ τὰ κακῶς ἔχοντα καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν ἐκκλησίαν, ἀνάγκην τῆς ψυχῆς ἔμμονον καὶ ἀναπόδραστον;

ΝΕΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἐξακολουθεῖ ἀπτόντος, καίτοι ἐν περιβάλλοντι ζῶν ἀπογοητευτικῷ, τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας τοῦ ἰδανικοῦ καὶ τοὺς μετεωρισμούς εἰς τὸν κόσμον τοῦ αἰωνίου φωτός ὁ ποιητὴς Στ. Μαρτζώκης. Νέα συλλογὴ τέταρτη αὐτή, ἐξεδόθη περιλαμβάνουσα τὰ νεώτερα ποιήματα τοῦ κατ' ἐξοχὴν νευρώδους καὶ ὑψιπέτου ποιητοῦ. Τὴν νέαν σειρὰν διακρίνει ἡ αὐτὴ ἐπιμέλεια τῆς μορφῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτὴ δύναμις μὲ τὴν ὁποίαν σφυρηλατεῖ καὶ ἐκσφενδονίζει τοὺς στίχους του, χωρὶς νὰ τοὺς καλλωπίζῃ μὲ τὰ ψευδῆ μῦθα τῆς ἀδραιοπετίας ὅπως ἄλλοι. Καὶ δὲν λείπει ἀπὸ τὰ πλήρη ἐσωτερικῆς ἀξίας ποιήματά του ἡ αἰσθησις τῆς ἀρ-

μονίας τοῦ ἥχου. Αἱ στροφαὶ τῶν ποιημάτων του εἶνε γοργαί, ρυθμικαὶ καὶ δὲν ἔχουν τίποτε τὸ περιττόν. Συνεσφιγμέναι εἰς ἐννοίαν, εὐρεῖαι τὴν σύλληψιν, ἐντονοὶ τὴν ἐκφράσιν ἔχουν δὲν τὴν ζωνὴν τῆς ἀληθινῆς ποιήσεως ἥτις ἐμπνέεται ἀπὸ τὰ ὕψη πάντοτε καὶ καταφρονεῖ τὴν ὕλην. Ἡ ψυχὴ τοῦ ποιητοῦ παλαίει, αἰρεται ἀλλὰ καὶ ἀγωνιᾷ, ἀσπάζει ἀλλὰ καὶ δὲν ἠττάται. Ὑψάλλει τὰ δράματα ἀλλὰ καὶ τὰς κωμωδίας τῆς ψυχῆς, ὕμνεῖ ἀνὰ ἕνα ἥρωα μεγαλόθυτος, τὸν Φειδιάν ἐκ τῶν γλυπτῶν, τὸν Ἀάντε ἐκ τῶν ποιητῶν, τὸν Ραφαῆλον ἐκ τῶν ζωγράφων καὶ τὸν Βέρδην ἐκ τῶν μουσικῶν. Ἀναψυλλίζει τὴν Ἱερὰν βίβλον καὶ ὕμνεῖ τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπογοήτευσίς καὶ ἡ ὀργὴ τονίζουν τὴν λύραν του, ἥτις ἀφίνει μεγάλας κραυγὰς πόνου καὶ κατάρας. Εἰς τὰ «Παναρμόνια» εἶνε ἡρεμώτερος καὶ ὡς αἰθρία μετὰ τὴν τρικυμίαν συμπληρώνουν τὸ βιβλίον αἱ «Μελωδία», στίχοι πολὺ ἐλαφρότεροι, χάριν τῶν φίλων τοῦ γραφεῖσαι.

Θὰ παρεθέτομεν ἐκ τῆς συλλογῆς ποιημάτων τινα, ἀλλὰ πλείστα ἐξ αὐτῶν ἔχει δημοσιεύσῃ ἡδὴ ὁ συμπαθὴς ποιητὴς εἰς τὴν «Πινακοθήκην». Εὐτυχῶς ἡ φιλομουσία ἐνὸς νεορρυθμιστοῦ, τοῦ κ. Κουβαρά, συνέλεξε μετὰ στοργῆς τὸ σκορπισμένον ἔργον τοῦ ποιητοῦ, ὅστις ἀντιπροσωπεύει ἐν Ἑλλάδι ἰδίαν σχολὴν μὲ θερμούς θιασώτας.

ΔΑΦΝΙΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὴν 15 Ἀπριλίου ἑ. ἔ. ἀνοίγει ἐν Μασσαλίᾳ ἡ προαγγελθεῖσα διεθνὴς ἐκθεσις γυναικείων ἔργων τέχνης. Θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ ἑξάμηνον. Ἡ ἐκθεσις ἔσται γενικὴ, ἀφορῶσα ἐνδύματα, κομμώματα, κομμώσεις, φιλολογίαν, ζωγραφικὴν καὶ γλυπτικὴν, ὀρεινὴν κλπ.

Ἄλλαν προσερχῶ ἀνοίγουν αἱ ἐξῆς ἐκθέσεις: Ἐν Παρισίοις διὰ πρώτην φοράν διοργανοῦνται ἐκθεσις χαρτακιῆς ἐν τῇ Καλλ. σχολῇ. Ἐπίσης ἐν Παρισίοις, ἐκθεσις τῶν Artistes indépendants, ἐκθεσις Arts et industries des Feu (ἀπὸ Ἰουνίου μέχρις Ὀκτωβρίου) καὶ ἐκθεσις τοῦ «Cercle des Arts». Ἐν Μασσαλίᾳ ἀποικιακῇ διοργανοῦνται ἐκθεσις μετὰ τμήματος καλλιτεχνικοῦ, ἐν Νίκαιᾳ ἡ 20ῇ ἐκθεσις τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἑταιρίας, ἐν Λυὼν ἡ 19ῇ ἐκθεσις τῆς Société lyonnaise des Beaux Arts, εἰς Βεζανσὸν ἐκθεσις retrospective de la region jurassienne, μετὰ τῶν πρώτων τῶν μεγάλων ζωγράφων τοῦ 19 αἰῶνος.

Ἐν Ἀμβέρσῃ ἦνοιξεν ἐκθεσις τῶν ἔργων τοῦ Verstraeten, ἐν Γάνδη ἔργων τοῦ Van Eyck, ἐν Μονάχῳ τὸν προσεχῇ Ἀπρίλιον ἐκθεσις τῆς Βαυαρικῆς τέχνης κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἐτῶν 1800—1850, ἐν Φραγκφούρτῃ διεθνὴς ἐκθεσις βιβλιοδετικῆς τέχνης, ἐν Μαδρίτῃ τῶν ἔργων τοῦ Zurbaran.

Ἀπεβίωσεν ἐν Μονάχῳ ὁ ἐπιφανὴς Ἑλληνιστὴς Γ. φὸν Χρίστ (Christ) ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν. Ἀπὸ τοῦ 1860 διετέλει καθηγητὴς τῆς κλασικῆς φιλολογίας τοῦ ἐν Μονάχῳ Πανεπιστημίου, ἦτο δὲ καὶ μυσικοσούμβουλος. Ὁ Χρίστ ἦτο φιλοπονώτατος ἐπιστήμων, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν δὲ ὁ ἀσκαλὸς. Αἱ ποικίλαι διατριβαὶ του οἱ ἀκαδημαϊκοὶ λόγοι του, αἱ εἰς συνέδρια ἀνακοινώσεις του ἦσαν ἀπαργάσματα ἐπιμελοῦς μελέτης. Γνωστότερα ἔργα του εἶνε ἡ Μ ε τ ρ ι κ ῇ καὶ ἡ Ἰ σ τ ο ρ ι α τῆς

Ἑ λ λ. λ ο γ ο τ ε χ ν ι α ς, ἥτις μετέφράσθη καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρσαλῇ.

Ὁ κ. Βικῆτος εἰργάσθη τρεῖς νέας προσωπογραφίας. Τοῦ Γεωργ. Καρτάλη, τοῦ ἀρχιτροῦ Διαμαντοπούλου καὶ τοῦ δικηγόρου κ. Ἀντωνιάδου.

Ἡ μεγαλειτέρα κατὰ τὸ μέγεθος εἰκὼν ποῦ ἐξωγραφῆθῃ ποτὲ εἶνε ἐκείνη, ἡ ὅποια στολίζει τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημόσιου Συμβουλίου τῆς Γαλλικῆς πόλεως Ἰβρύ. Ἐχει μήκος 75 μέτρων καὶ παριστάνει τὸ πλῆθος τῶν νικητῶν τῆς Βασιλλικῆς κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν. Ἀπὸ τῶν 1000 προσώπων περιέχονται εἰς αὐτὴν εἰς φυσικὸν μέγεθος.

Ὁ ζωγράφος τῆς τεραστίας εἰκόνος ἔλαβε τὴν ἐντολὴν νὰ ζωγραφίσῃ τὴν ἐορτὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας «Ἀμοιβαίαις», ἡ ὅποια ἔγεινε πρὸ τινος εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὴν ὅποian ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Δουμπέ.

Εἰς τοὺς χειμερινούς διαγωνισμούς τοῦ Πολυτεχνείου ἐβραβεύθησαν οἱ ἐξῆς:

Ζ ω γ ρ α φ ι κ ῇ. Πρῶτον βραβεῖον ἐκ τῆς Ε' τάξεως οἱ μαθηταὶ Α. Δουκιδῆς, ὅστις ἔχει λάβει μέχρι τοῦδε τὰ πλείστα πρῶτα βραβεῖα καὶ ὁ Β. Σταματιάδης. Ἐκ τῆς Γ' τάξεως ὁ Χ. Καρζῆς. Ἐκ τῶν ἄλλων τάξεων οὐδεὶς ἔλαβε πρῶτον βραβεῖον. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ἀποδίδουν τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἔργων των εἰς τὸ πολὺ φθῶς, τὸ ὅποion εἶχε τὸ δωμάτιον εἰς ὃ εἰργασθῆσαν. Β' βραβεῖον ἐκ τῆς 6ης τάξεως ὁ Θ. Τριανταφυλλίδης, ἐκ τῆς 4ης ὁ Σ. Παλλάκος καὶ ἐκ τῆς 3ης ἡ δεσποινὴς Φανὴ Κοκοράβα.

Π λ α σ τ ι κ ῇ. Πρῶτον βραβεῖον ἐκ τῆς 6ης ὁ Θ. Θωμόπουλος, ἐκ τῆς 5ης ὁ Θ. Νέζεο, ἐκ τῆς 4ης ὁ Μ. Καρακατσάνης καὶ ἐκ τῆς 3ης ὁ Μ. Τόμπορος. Β'